

Juvan kunta

ILMASTOSUUNNITELMAN VÄLIRAPORTTI

2026

Ympäristölautakunta
21.5.2026

JOHDANTO

Juvan kunnan vuonna 2021 laaditun ilmasto-ohjelman mukaan Juvan suurimmat päästölähteet vuonna 2019 olivat energiantuotanto ja -kulutus (34,7 %) sekä maatalous (34,0 %). Energiasektorin päästöissä vuonna 2019 Juvalla näkyi erityisesti kaukolämmön tuotannon (17 % kunnan päästöistä) turpeenpoltto. Sähkölämmityksen (3,0 % 2019) ja sähkön kulutukseen (4,9 % 2019) liittyvät kasvihuonekaasupäästöt ovat vähentyneet ja vähenevät edelleen siirryttäessä vähähiiliseen sähköntuotantoon. Erillislämmityksen osalta valtio on tukenut mm. öljylämmityksen (päästöt 3,0 % 2019) korvaamista.

Tieliikenteen osuus kasvihuonekaasupäästöistä oli 16,4 %. Valtakunnallinen tavoite on puolittaa liikenteen kasvihuonekaasupäästöt vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoden 2005 tasoon.

Jätehuollon kasvihuonekaasupäästöjä (4,0 % vuonna 2019) on pyritty vähentämään mm. tehostamalla bio- ja hyötyjakeiden lajittelua sekä vähentämällä jätteenkuljetuksen ilmastovaikutuksia.

Tärkeä keino kunnan kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi on huomioida ilmastonäkökulma myös tavara- ja palveluhankinnoissa.

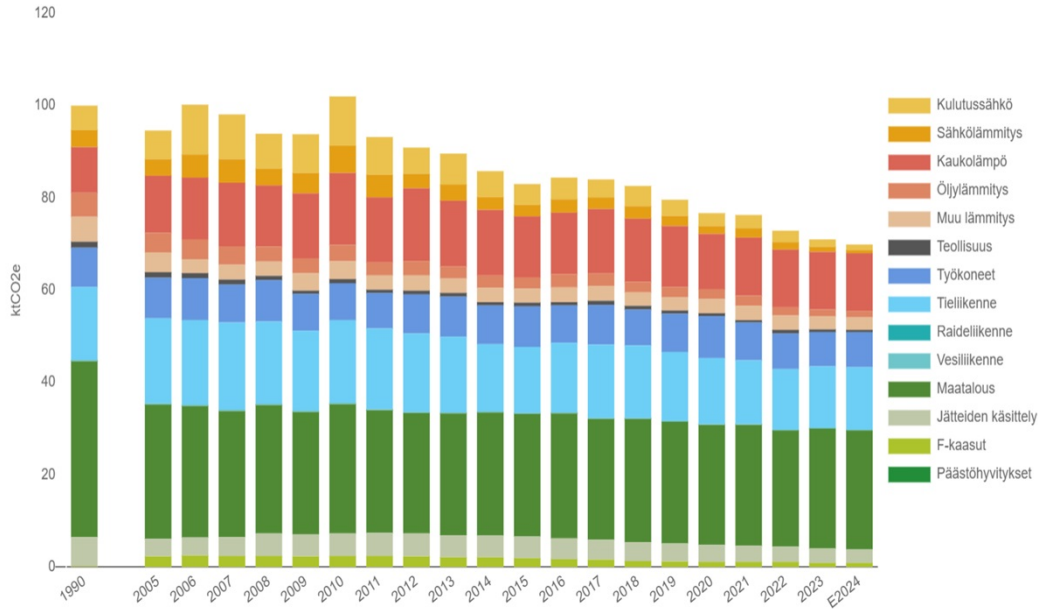
Kunnan omistamien metsien hoidossa huomioidaan metsien monikäyttö. Kun metsien puumäärää kasvatetaan vähitellen, eikä hakkuut ylitä metsän vuotuista kasvua, niin metsät toimivat hiilinieluna.

Juvan tavoitteena on kehittää kestävä matkailua, monipaikkaisuutta ja luontoon liittyvää vapaa-ajan viettoa parantamalla vapaa-ajan asukkaiden ja matkailijoiden palveluja.

Juva on mukana Mikkelin seudun ilmastokasvatushankkeissa ja -projekteissa. Lisäksi selvitetään mahdollisuuksia hankerahoitukseen ilmastokasvatuksen, -koulutuksen ja muun aiheen ympärillä olevan toiminnan tueksi.

Ilmasto-ohjelman tavoitteiden etenemistä seurataan vuosittain ja ohjelman väliraportti tehdään valtuustokausittain. Tässä raportissa esitetään toimenpiteiden toteuman 31.12.2025 tilanne.

JUVA

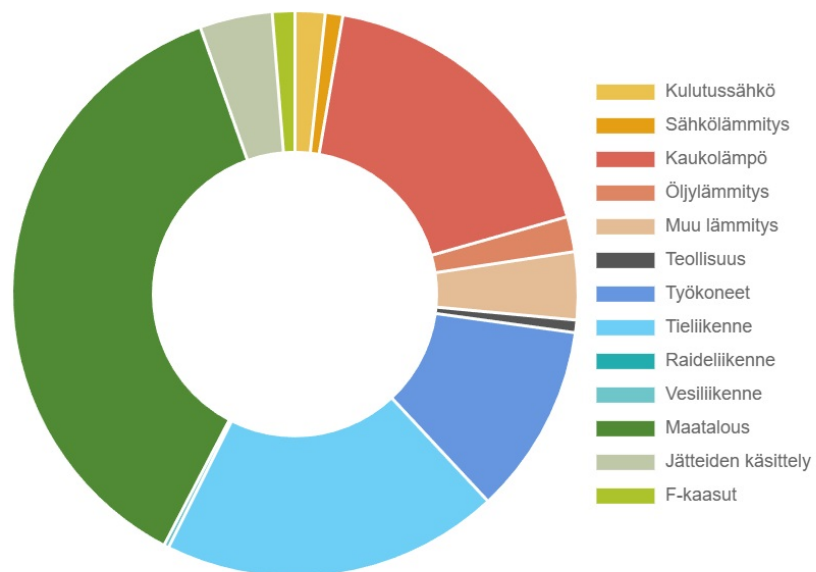
Vuoteen 2007 verrattuna kokonaispäästöt ovat pienentyneet -29 %. Kun verrataan kunnan päästökehitystä koko maan keskiarvoon (-46 %), kunnan päästökehitys on ollut heikompaa. Maaseutumaisten kuntien keskiarvoon (-33 %) verrattuna kunnan päästökehitys on ollut heikompaa.

Vuonna 2024 kolme suurinta päästösektoria kunnassa olivat maatalous, tieliikenne ja kaukolämpö. Näiden sektorien päästöt ovat muuttuneet suhteessa vertailuvuoteen seuraavasti:

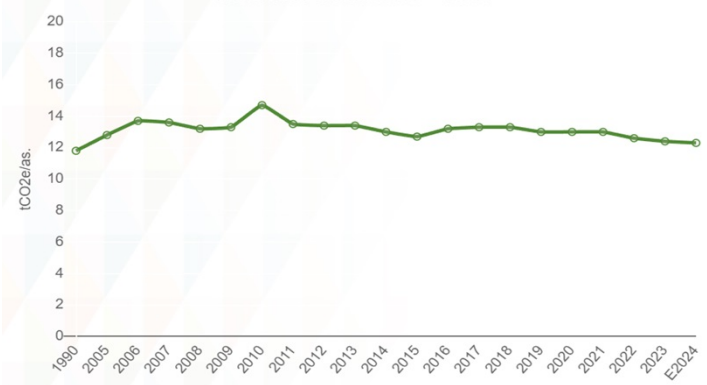
- Maatalous: -6 % (-1.5 tuhatta tonnia)
- Tieliikenne: -29 % (-5.4 tuhatta tonnia)
- Kaukolämpö: -9 % (-1.3 tuhatta tonnia).

Vuonna 2024 päästöjen määrä asukasta kohden on ollut 12.3 tCO₂e, mikä on korkeampi kuin koko maan keskiarvo (4.7 tCO₂e / asukas). Vertailuvuodesta 2007 lähtien asukaskohtaiset päästöt ovat muuttuneet -9 %. Maaseutumaisten kuntien keskiarvoon (-21 %) verrattuna päästökehitys vertailuvuodesta on ollut heikompaa.

PÄÄSTÖJEN JAKAUMA E2024 — JUVA

PÄÄSTÖT PER ASUKAS — JUVA

MUUTOS PÄÄSTÖISSÄ — JUVA

KOKONAISPÄÄSTÖT

2007 - E2024

-29%

MUUTOS PÄÄSTÖISSÄ — JUVA

PÄÄSTÖT PER ASUKAS

2007 - E2024

-9%

	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	31.12.2025 tilanne
Kestävä liikenne	Liikenteen kasvihuonekaasupäästöt puolitetaan vuoteen 2030 mennessä vuoden 2005 tasosta	Etätyöt, verkkokokoukset/- koulutukset, digitaalisten palvelujen lisääminen	Etätyötä tekevien osuus/työpäivien osuus kokonaistyöajasta	Koulutuksiin ja kokouksiin osallistutaan mahdollisuuksien mukaan etäyhteydellä. Etätyömahdollisuus tarjotaan niissä työtehtävissä, joissa se on mahdollista. Etätyön määrää ei seurata. Digitiikarttastrategia on laadittu.
		Suositaan ja edistetään julkista liikennettä ja yhteiskyytejä sekä lyhyillä matkoilla kävelyä ja pyöräilyä	Liikenteestä aiheutuvat kasvihuonekaasupäästöt/vuosi Henkilöautojen määrä/1000 as.	Tieliikenteen kasvihuonepäästöt ovat Juvan kunnan osalta vähentyneet 9 % vuodesta 2019 ja 27 % vuodesta 2005 vuoteen 2024. Tieliikennekäytössä olevia henkilöautoja oli Juvalla vuonna 2025 yhteensä 3 312 kpl.
		Pyöräilyinfraa kehitetään ja pidetään kunnossa (talvikunnossapito, pyöräparkkien riittävyys, sähköpyörien latausmahdollisuus)	Kevytliikenteen väylien pituus (km/as.)	Juvalla on kaavoitetuilla alueilla kevyenliikenteen väyliä noin 14 km. Hiihtäjätien väylä on vasta valmistunut ja Kylmäpuron väylä on rakenteilla. Talvikunnossapito toteutetaan määrärahojen puitteissa. Sähköpyörien erillistä latausmahdollisuutta ei ole katsottu olevan tarpeen järjestää.

		Kannustetaan kunnan työntekijöitä, koululaisia ja opiskelijoita pyöräilyyn tarjoamalla mahdollisuus polkupyörän turvalliseen säilytykseen.		Polkupyörän säilytyksen arvioidaan olevan turvallista nykyisillä ratkaisuilla.
		Hankitaan yhteiskäyttöpyöriä henkilöstön käyttöön.		Oli suunnitteilla, mutta ei hankittu.
		Edistetään pyöräilymatkailua.		Pyöräilymatkailua edistetään mm. mainonnan avulla. Pyöräilyreitistöt ovat VisitJuva-sivustolla esiteltynä.
		Kunta selvittää kaikissa ajoneuvohankinnoissa mahdollisuuden hankkia vaihtoehdoisen käyttövoiman ajoneuvoja.	Vaihtoehtoisia käyttövoimia tieliikenteessä käyttävien ajoneuvojen määrä	Ajoneuvohankinnoissa selvitetään mahdollisuuksia hankkia vaihtoehdoisen käyttövoiman ajoneuvoja ja näitä on hankittukin. Vaihtoehtoisia käyttövoimia käyttäviä henkilöautoja (sähkö tai hybridi) oli Juvalla 213 kpl vuonna 2025.
		Liikennepalvelujen hankinnassa kunta suosii mahdollisimman paljon vähäpäästöisiä ajoneuvoja.		Vähäpäästöisiä ajoneuvoja suositaan hankinnassa.
		Järjestetään yrittäjille ja kuntien työntekijöille puhtaiden ajoneuvojen direktiiviin liittyvä tilaisuus.		Ei ole järjestetty.
		Kuljetus- ja työkoneiden kilpailuttamisessa tehdään markkinakartoitus vaihtoehtoisten käyttövoimien lisäämismahdollisuuksista. Selvitetään hankintojen minimivaatimuksia esim. autokohtaiselle polttoainekulutukselle.		Varsinaista markkinakartoitusta ei tehdä, mutta selvitetään mahdollisuuksia hankkia vaihtoehdoisen käyttövoiman koneita.
		Lisätään sähköautojen latauspisteitä kunnan kiinteistöihin sähköajoneuvojen latauspistelain ja energiatehokkuuslain mukaisesti.		Latauspisteitä on lisätty, vuonna 2025 niitä oli 16 kpl kunnan kiinteistöillä. Yhteensä 20 latauspistettä kunnan alueella.
		Kunta tukee työntekijöidensä autoilun ilmastoystävällisiä ratkaisuja esim. suosimalla kimpakyytejä.		Mahdollisuuksien mukaan.

		Kunnan kiinteistöille ja työntekijöille laaditaan toimintamalli, jossa matalatehoinen (1–3 kW) sähkö- ja hybridautojen latausmahdollisuus toteutetaan käyttäjälle edullisesti, yksinkertaisesti ja saavutettavasti käyttäen ensisijaisesti valmiita rakenteita kuten lämmitystolppia.		Toimintamallia ei ole laadittu.
		Mahdollistetaan sähköautojen latausverkoston markkinaehtoinen laajentuminen ja kaasutankkaus- asemaverkoston kehittyminen.	Vaihtoehtoisten polttoaineiden jakeluasemien ja latauspisteiden määrä	Yhteensä 20 sähköauton latauspistettä kunnan alueella. Kaasutankkausasemaverkoston laajeneminen on haasteellista. Kunta mahdollistaa mm. joustavilla maankäyttöratkaisuilla.
		Selvitetään missä suuritehoisten latausmahdollisuuksien tarjoaminen edistäisi sähköautoilua tehokkaimmin.		Latauspisteitä on laajimmin tarjolla ABC-asemalla.
Kestävä energiantuotanto ja energia- tehokkuus	Puolitetaan lämmön- ja sähköntuotannon kasvihuonekaasupäästöt vuoden 2018 tasosta vuoteen 2030 mennessä	Hankitaan tietoa energiantuotannon ja –kulutuksen päästöjen vähentämismahdollisuuksista ja jaetaan sitä kotitalouksiin ja yrityksiin.	Kauko- ja erillislämmityksestä syntyvät kasvihuonekaasupäästöt /vuosi (CO ₂ -ekv) Sähkönkäytöstä syntyvät kasvihuonekaasupäästöt /vuosi (CO ₂ -ekv)	Kaukolämmön päästöt ovat Juvalla vähentyneet 8,76 % vuodesta 2018. Sähkölämmityksen osalta päästöt ovat vähentyneet 74,07 %. Kulutussähkön osalta päästöt ovat vähentyneet 72,73 %.
		Kunta vaikuttaa omalta osaltaan siihen, että alueella toimivat energiayhtiöt siirtyvät uusiutuviin energialähteisiin tai polttoaineisiin energiantuotannossaan (pl. varavoima).		EU:n ja valtakunnan lainsäädäntö sekä energiaohjaus ovat vauhdittaneet puhdasta siirtymää.
		Laajennetaan kaukolämpöverkostoa mahdollisuuksien mukaan.		Markkinaehtoisesti, kunnan vaikutusmahdollisuus on vähäinen.
		Energiayhtiöiden sähkön ja lämmön kulutusjousto- ja energiansäästöpalveluja kehitetään edelleen ja markkinoidaan asiakkaille.		Markkinaehtoisesti.

	Edistetään tontinluovutusehdoissa ja -kilpailuissa uusien hajautettujen energijärjestelmien pilotointia sekä kaukolämmön käyttöä.		Ei ole toteutunut.
	Kunnan kiinteistöjen primäärienergian tarvetta pienennetään uudis- ja korjausrakentamisen yhteydessä.		Kaikessa rakentamisessa pyritään energiatehokkuuteen.
	Hyödynnetään käytössä olevia valtionavustuksia öljylämmityksestä luopumiseksi kunnan omissa kiinteistöissä.		Avustusta haetaan mahdollisuuksien mukaan.
	Aurinkopaneelien ja ilma-vesilämpöpumppujen käyttömahdollisuudet (sekä kaukolämpö silloin kun saatavilla) tutkitaan kaikissa rakennuskohteissa. Pyritään lisäämään aurinkoenergian ja muiden vaihtoehtoisten energiantuotantotapojen käyttämistä kaukolämpöverkoston ulkopuolisilla alueilla (vakinainen ja osa-aikainen asuminen).		Kaikessa rakentamisessa pyritään energiatehokkuuteen.
	Katuvalaistus muutetaan ledeiksi valaistuksen uusimisen yhteydessä ja valojen älykäs ohjaus otetaan käyttöön.		On muutettu ja älykäs ohjaus on käytössä.
	Nostetaan uusiutuvan energian osuutta lämmöntuotannossa ja sähkönkulutuksessa.	Kunnan omistuksessa olevien kiinteistöjen lämmityksessä käytettävän polttoaineen osuus fossiilinen/uusiutuva.	Kunnan kiinteistöjen lämmityksessä käytetään 90 %:sesti uusiutuvia energianlähteitä. Uusiutuvan energian osuus sähköntuotannossa on kasvanut merkittävästi markkinaehtoisesti.
	Kunta luopuu öljylämmityksestä omissa kiinteistöissään (pl. varavoima).		Kahdella kunnan kiinteistöllä on öljylämmitys, toisessa osittainen.
Kunnan kiinteistöjen energiankäyttö on tehokasta	Selvitetään mahdollisuuksia hyödyntää järjestelmällisesti seudullisessa yhteistyössä alueellista energianeuvontaa, kuntien energiatehokkuussopimusta (KETS) ja/tai muita rahallisia sekä tiedollisia tukia.	Kunnan omien kiinteistöjen energian käytön tehokkuus (ominaisenergian ja kokonaisenergian kulutus).	Harkitaan liittymistä JETS-sopimukseen vuonna 2026 alkavalle sopimuskaudelle.

		Kunta osaltaan pyrkii vaikuttamaan siihen, että seudullinen/maakunnallinen energianeuvontatyö vakiinnutetaan.		Kunta pitää alueellista energiatyötä hyvänä ja tarpeellisena.
		Edistetään öljylämmitteisten pientalojen lämmitysjärjestelmän vaihtoa tiedottamalla valtionavustuksista.		Asiakkaiden neuvontaa on tehty kohdekohtaisesti.
Jätehuolto ja kiertotalous	Biojätteen lajittelua ja keräämistä tehostetaan niin, että biojätettä ei päädy sekajätteeseen	Kunta vaikuttaa osaltaan siihen, että jätetaksojen kannustavuutta vahvistetaan bio- ja hyötyjätteiden lajittelun tehostamiseksi.	Hyötyjakeiden ja biojätteen osuudet jätteiden kokonaismäärästä.	Biojätettä oli 5,83 %, muovia 4,03 %, kartonkia 9,13 %, lasia 0,24 % ja sekajätettä 80,94 % kunnan toiminnoissa muodostuvan jätteen kokonaiskuutiomäärästä vuonna 2025. Kunta vaikuttaa jätehuollon järjestämiseen omistajaohjauksen kautta.
		Edistetään kiertotalousratkaisuja.		Kunta tukee kiertotaloushankkeita neuvomalla ja ohjaamalla.
		Laajennetaan biojätteen erilliskeräystä.		Erilliskeräystä laajennetaan lainsäädännön edellyttämällä tavalla.
		Selvitetään painoon perustuvan jätemaksulaskutuksen käyttöönottoa ja otetaan se mahdollisuuksien mukaan pilottialueella käyttöön.		Ei ole toteutunut. Kunta voi vaikuttaa Keski-Savon Jätehuolto Ilky:n omistajaohjauksen kautta.
		Arvioidaan erilaisten jätehuoltoratkaisujen ympäristövaikutukset huomioiden ratkaisujen koko elinkaari.		Kaavoituksen yhteydessä.
		Tehostetaan jätteiden lajittelumahdollisuuksia kunnan omistamissa kiinteistöissä kartoittamalla kiinteistöjen jättesopimukset, jätetilat, lajittelukäytänteet, ohjeistus, puutteet ja tarpeet.	Jätehuollon kasvihuonekaasupäästöt /vuosi (CO ₂ -ekv).	Jätehuollon kasvihuonekaasupäästöt olivat Juvalla vuoden 2024 ennakkotiedon mukaan 2,9 CO ₂ -ekv. Päästöt ovat vähentyneet 25,64 % vuodesta 2019.

		Huomioidaan jätehuollon keräysvaihtoehdot ja niiden vaatimat tilatarpeet (kiinteistökeräys, lähi- ja korttelikeräys) maankäytön suunnittelussa riittävän varhaisessa vaiheessa.	Jätehuollon vaatimat kuljetukset / vuosi (km/kasvihuonekaasupäästöt).	Kaavoituksen yhteydessä.
		Varmistetaan saostus- ja umpikaivolietteiden asianmukainen vastaanotto ja hyötykäyttö.		Toteutuu yksittäistapauksissa jätelain valvonnan kautta.
		Edistetään jätevesiverkostojen rakentamista ja laajentamista sekä kiinteistöjen liittämistä niihin.		Kylmäpuro toteutunut, Sopenranta suunnitteilla.
	Materiaaleja hyödynnetään tehokkaasti kierrättämällä	Vakiinnutetaan materiaalivirtojen hallinta osaksi suunnittelu- ja toteutusprosesseja.		Ei varsinaisesti, mutta käytetään elinkaariajattelua materiaalihankinnoissa.
		Kunnan työmailla järjestetään jätteiden erilliskeräys jätelajeittain ja vältetään sekalaisen rakennusjätteen syntymistä.	Jätekeskukseen päätyvä rakennusjättemäärä.	Erilliskeräys on järjestetty ja sekalaisen rakennusjätteen syntymistä pyritään välttämään.
		Kunnan rakentamis- ja purkuhankinnoissa vaaditaan urakoitsijoilta toimintajärjestelmä jätehuollon toteuttamiseksi ja määritellään vastuut.		Edellytetään kilpailutuksessa ja sopimusehdoissa.
		Laaditaan ohjeistus rakentajille rakennus- ja purkujätteen lajittelusta.		Ohjeistus on laadittu.
		Tehostetaan purkuosien ja -materiaalien uudelleenkäyttöä, jätteiden kierrätystä ja maamassojen hyötykäytön koordinoitua.	Kierrätykseen päätyvä rakennus- ja purkumateriaalin määrä.	On tehostettu.
		Selvitetään kierrätysmateriaalien käyttö merkittävässä infrarakentamiskohteissa.		Selvitetään tapauskohtaisesti ja mm. purkubetonimursketta on hyödynnetty.
		Käytetään kaavamääräyksiä, jotka tukevat kiertotaloutta, kuten rakennusten purettavuutta ja kierrätettävyyttä.		Ei ole käytetty.
		Edistetään yritysten uusien kiertotalouteen pohjautuvien liiketoimintamallien kehittämistä.		Kunnan mahdollisuudet vaikuttaa yritystoimintaan muutoin kuin esim. neuvonnan kautta ovat rajalliset.
		Helpotetaan käyttökelpoisen tavaran kierrätystä ja tuetaan pienyrityksiä.		Kunnan mahdollisuudet vaikuttaa yritystoimintaan

				muutoin kuin esim. neuvonnan kautta ovat rajalliset.
		Tiedotetaan kuntalaisille rakennusmateriaalien kierrätysmahdollisuuksista.		On tiedotettu.
	Kaikki uudelleenkäytettävissä olevat maamassat ja purkumateriaalit otetaan tarkoituksenmukaiseen käyttöön		Uudelleen käytettyjen maamassojen ja purkumateriaalien määrä.	Kaikki käyttökelpoiset maamassat hyödynnetään. Purkumateriaalien turvallinen uudelleen käyttö on haasteellista. Uudelleen käytettyjen maamassojen ja purkumateriaalien määrää ei ole tilastoitu.
	Kiertotalousalueiden kehittäminen yhteistyössä yritysten, asukkaiden ja naapurikuntien kanssa	Kehitetään uusia yhteistyön muotoja yritysten ja asukkaiden sekä naapurikuntien kanssa kiertotalousalueiden kehittämiseksi.	Tehty kiertotalouteen liittyvä yhteistyö.	Kiertotaloutta kehitetään liikelaitoskuntayhtymän kautta.
	HFC-yhdisteiden päästöjen vähentäminen kolmasosaan vuoden 2018 tasosta vuoteen 2030 mennessä	Ilmastotyö on fluorattujen kasvihuonekaasujen osalta rajoitusten ja kieltojen tarkkaa noudattamista ja valvomista.	Fluorattujen kasvihuonekaasujen päästöt / vuosi (CO2-ekv).	Fluorattujen kasvihuonekaasujen päästöt ovat vähentyneet Juvalla 30,77 % vuodesta 2018.
Hankinnat	Kunta vaikuttaa osaltaan siihen, että hankinnoissa huomioidaan ilmastovaikutukset	Liitetään hankintaohjeisiin ilmastokriteereitä. Kehittämisessä tukeudutaan erityisesti KEINO-osaamiskeskuksen tukeen. Tehdään yhteistyötä KEINO-Akatemiaan osallistuneiden kuntien kanssa (esim. Mikkeli ja Mäntyharju).	Hankintojen osuus, joissa ilmastonäkökulma on huomioitu. Uudet hankintojen kestävyyttä ja ilmastovaikutuksia parantavat toimintamallit.	Ilmastovaikutukset on huomioitu soveltuvin osin hankinnoissa. Mm. uusi jätevedenpuhdistamo on varustettu lämmöntalteenotolla. Hankintaohjeisiin kriteereitä ei ole lisätty eikä erillisiä toimintamalleja ole luotu. Hankinnoissa ei ole katsottu olleen tarvetta tukeutua KEINO-osaamiskeskukseen eikä hankinnat ole olleet sen luonteisia, että yhteistyö

				KEINO-kuntien kanssa olisi ollut tarpeen.
	Hankinnoista vastaavat tuntevat ilmastonäkökulman			Kyllä.
	Kunta vaikuttaa osaltaan siihen, että elintarvikehankintojen ilmastovaikutukset pienenevät	Suositaan kunnan elintarvikehankinnoissa mahdollisuuksien mukaan lähellä tuotettua/paikallista ruokaa, luomua sekä kasviksia ja järvikalaa.	Paikkakunnalta, seudulta ja kotimaasta hankittujen elintarvikkeiden osuus kunnan elintarvikehankinnoissa. Luomun osuus kunnan elintarvikehankinnoista. Kasvisruuan osuus kunnan lounasaterioista.	Kunta ei voi vaikuttaa suoraan hankittaviin elintarvikkeisiin, ainoastaan esittää toiveita. JSP vastaa elintarvikkeiden hankinnasta, jotka tehdään yhteishankintana muiden eteläsavolaisten julkisomisteisten organisaatioiden kanssa hankintalakiä noudattaen. Hankintalain mukaan alkuperää ei voi suoraan laittaa valintakriteeriksi, mutta kriteeristö pyritään rakentamaan sen mukaan, että se suosii suomalaista tuotantoa. Luomu (tuotantotapa) on sallittu hankintakriteeri, mutta se taas ei takaa suomalaista alkuperää. JSP:n linjaus on, että hankinnoissa pyritään mahdollisimman paljon suomalaisten elintarvikkeiden hankintaan. Kunnan elintarvikkeiden osuutta ei pystytä erottamaan koko kunnan elintarvikehankinnoista, joihin sisältyy myös Eloisan elintarvikkeet.

				<p>Liha, maito, kananmunat sekä niistä valmistetut tuotteet ovat 100 % kotimaisia, samoin marjat sekä tuore peruna. Tuoreita kasviksia ja vihanneksia ostetaan kotimaisina saatavuuden ja kohtuullisen hinnan puitteissa. Tuoreeseen he-viin sisältyy myös alueellisia tuotteita, mutta osuutta ei pystytä laskemaan. Tuore leipä on kotimaista ja siitä huomattava osa on alueellista.</p> <p>Kouluruokailussa on päivittäin tarjolla toisena vaihtoehtona kasvisruoka vapaasti otettavana sekaruoan rinnalla. 2 x 5 viikossa on kokonaan kasvisruokapäivä (koulut ja päiväkotit). Päiväkotien kasvisruoka on saatavana erityisruokavaliona.</p>
		Seurataan ja ennaltaehkäistään ruokahävikkiä ruokapalveluissa.	Ruokahävikin määrä kunnan ruokapalveluissa.	Ruokahävikin seuranta on käynnistetty talven aikana, mutta seurantatapa hakee vielä muotoaan. Tarkoituksena on saada kerättyä dataa valmistetun ruoan määrästä ja siitä syntyneestä hävikistä (valmistetun, ei tarjolla olleen ruoan määrä + biojätteen määrä) ja kertyvän datan avulla optimoida valmistettavan ruoan määrää. Tilastoa ei ole vielä saatavilla.
		Viestitään ruuan ilmastovaikutuksista.		Ei ole toistaiseksi toteutunut.

		Jaetaan hävikkiruokaa tarvitsijoille yhteistyökumppanien avulla. Tuetaan tämän työn kehittämistä ja hankkeistamista.		Ei ole jaettu, asia ei ole noussut esille.
Kestävä maankäyttö	Alueiden käytön suunnittelussa huomioidaan ilmastovaikutukset	Vaaditaan kaavoituksessa osaamista ilmastovaikutusten arvioinnista.	Asiantuntijapalvelujen kilpailutukset, joissa valintakriteerinä käytetty ilmastovaikutusten arvioinnin ja päästölaskennan hallintaa.	Osaamista ilmastovaikutusten arvioinnista edellytetään, mutta ei ole käytetty varsinaisena valintakriteerinä.
		Huomioidaan ilmastovaikutukset suunnittelun lähtökohtana.		Kyllä.
		Arvioidaan merkittävien kehityshankkeiden ilmastovaikutukset.	Kaavoitukseen ja maankäyttöön liittyvät kehityshankkeet ja suunnitteluprosessit, joissa on arvioitu ilmastovaikutuksia.	Ei erikseen arvioida.
		Huomioidaan palveluverkon ja palvelujen suunnittelussa palveluiden saavutettavuus kestäväillä kulkutavoilla ja mahdollisuuksien mukaan tarjotaan palveluja myös haja-asutusalueilla.		Kyllä pyritään huomioimaan.
		Kehitetään ulkoilu- ja virkistysreittejä.	Ulkoilu- ja virkistysreittien pituus (km)	Ulkoilu- ja virkistysreittien pituus noin 80 km. Seikkaillen Saimaalle - matkailun investointihanke 2024–2026. Hiiden polut - retkeilyreitistön ulottaminen Siikkakoskelle ja Koikkalaan (40->60 km). Jukajärvellä sijaitsevien Haravaniemen laavun ja Aaronlaavun esteettömyystoimenpiteet sekä esteettömän luontopolun rakentaminen Heponiemeen. Riemiön alueille rakennettavat monikäyttöreitit maastopyöräily- ja polkujuoksureiteiksi. Koikkalan satama-alueen muokkaaminen retkisatamaksi

				ja retkeilykeskus-monitoimitilan rakentaminen Siikakoskelle. Sarkaslammen geopolulla 6 km on yhteistyössä Metsähallituksen kanssa kunnostettu pitkospuita, portaita ja merkintöjä. Gottlundin kulttuuripolun 9 km merkintöjä on parannettu.
Juvan kunnan omistamia metsiä hoidetaan niin, että metsän hyödyt toteutuvat kestävästi	Kunnan metsien hoidossa ja käytön suunnittelussa seurataan tutkimusta ja valitaan ilmastokestävän metsätalouden näkökulmasta parhaat metsänhoitomenetelmät (esim. turhien ojitusten välttäminen, yläharvennukset, jatkuvapeitteisyys ensisijaisesti turvemailla ja myös virkistyskäytön ja maiseman kannalta tärkeissä metsissä, luontainen uudistaminen, kiertoajan pidentäminen).			Turhia ojituksia vältetään. Jatkuvapeitteisyyttä pyritään toteuttamaan turvemailla sekä virkistyskäytön ja maiseman kannalta tärkeissä metsissä. Luontaista uudistamista tehdään mahdollisuuksien mukaan. Metsien kasvun kiertoaika noudattaa maan keskitasoa.
Juvan kunnan omistamien metsien puumäärä ja hiilivarasto kasvavat	Hiilinielujen laskenta otetaan osaksi metsien käytön suunnittelua.	Metsien puumäärä (4 vuoden välein) Metsien hiilivarasto (4 vuoden välein)		Metsien puumäärä oli noin 265 000 m3 vuonna 2025. Kunnan omistamien metsien puumäärä ja hiilivarasto ovat kasvaneet. Hiilinielujen laskenta ei ole käytössä.
Kunnan omistamat metsät toimivat esimerkkinä monipuolisesti kestävästä metsänhoidosta, jossa ilmasto- ja metsätaloustavoitteet yhdistyvät	Kunnan metsäsuunnitelmaa päivitettäessä pohditaan eri toimintamalleja hiilivaraston kasvattamisen näkökulmasta.			Ei ole erikseen pohdittu.
	Kunta pitää omistamiensa metsien hakkuut kestäväällä tasolla. Mahdolliset numeeriset tavoitteet linjataan suunnitelmassa.	Metsän kasvu (4 vuoden välein) Metsän hakkuut (4 vuoden välein)		Hakkuumäärää vähennettiin vuonna 2023. Metsän kasvu ylitti poistettavan puumäärän 3600 m3:lla vuodessa (2025).

				Numeeriset tavoitteet ovat metsäsuunnitelmassa vuosille 2019–2028.
		Selvitetään rakennushankkeita suunniteltaessa puun käytön mahdollisuudet.		Puurakentamista käytetään sopivissa käyttökohteissa, ohjelmakaudella tällaisia kohteita ei ole ollut.
		Kartoitetaan ja metsitetään sekä mahdollisuuksien mukaan suojellaan sopivia metsäkohteita.		On kartoitettu, esim. Karihiekkan suojelu.
		Kehitetään viheralueita ja metsäisiä luonnonsuojelualueita, esim. kytkemällä alueet monimuotoisuuden kannalta elinvoimaisiksi kokonaisuuksiksi.		Monimuotoisuus huomioidaan kaavoituksessa.
	Kunta omalta osaltaan vaikuttaa siihen, että alueen maa- ja elintarviketalous säilyy elinvoimaisena ja kehittää ilmastokestäviä ratkaisuja	Kunta tekee mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä maatalousyrittäjien ja maatalouden kehittäjien kanssa. Kunta huomioi hankinnoissaan alueen maatalouden ja sen kestävyuden kehittämisen.	Maatalouden kasvihuonekaasupäästöt /vuosi (CO2-ekv)	Maatalouden kasvihuonekaasupäästöt ovat vähentyneet Juvalla 2,27 % vuodesta 2019. Kunta tekee yhteistyötä maatalousyrittäjien kanssa mm. vuokraamalla peltoja.
Moni-paikkaisuus, vapaa-ajan asunnot ja matkailu	Vapaa-ajan asukkaat otetaan mukaan kunnan ilmastotyöhön	Vapaa-ajan asukkaat huomioidaan omana kohderymänään kunnan ilmastotyössä (erityisesti energiatehokkuuteen, jätehuoltoon ja liikenteeseen liittyvä ohjaus, tiedotus ja palvelut sekä jakamistalouden mahdollisuudet mökkien ja mökkeilyssä hyödyllisten varusteiden käytössä).	Vapaa-ajan asukkaille ja matkailijoille kohdistetut ilmastonäkökulman huomioivat tapahtumat, palvelut ja tuotteet. Vapaa-ajan asukkaiden osallistuminen ilmastotyöhön.	Kausiasukastapahtuma vuosittain. Jätehuollon osalta on järjestetty aluekeräyspisteitä ja tiedotusta.
	Monipaikkainen asuminen ja ilmastonsuojelu sovitetaan yhteen mm. maankäytön, liikenneyhteyksien ja rakennusten energiatehokkuuden näkökulmasta	Kootaan korona-aikana kertyneitä kokemuksia monipaikkaisuudesta erityisesti palveluiden muotoilun kannalta.		Kokemuksia on hyödynnetty ja hyödynnetään suunnittelussa.

	Matkailu kunnassa kasvaa, mutta kasvihuonekaasu-päästöt vähenevät	Viestitään kunnan ilmastotyöstä vapaa-ajanasukkailla.		Kunnan kotisivut.
		Kehitetään julkiseen liikenteeseen ja taajamien palveluihin tukeutuvaa vapaa ajanasumista ja matkailua.		Vapaa-ajan asuminen ja matkailu painottuvat usein alueille, joissa julkisen liikenteen kannattavuus on haasteellista.
		Edistetään pyöräily-, melonta- ym. lihasvoimin liikkuvaa matkailua kunnassa.	Matkailijoiden yöpymismäärät /vuosi	Pyöräilymatkailu on lisääntynyt, joka on myös osaltaan vähentänyt kasvihuonekaasupäästöjä. Matkailijoiden määrän arvioidaan noudattavan maakunnan trendiä, jossa yöpymisten määrä on lisääntynyt ja alkaa olla palautunut koronapandemiaa edeltävää aikaa vastaavalle tasolle.
Ilmasto- kasvatus	Ilmastokasvatus ja -koulutus ovat osa opettajien ja muiden kasvattajien työtä	Osallistutaan Mikkelin seudun ilmastokasvatushankkeisiin ja -projekteihin.	Verkkosivut ilmastoteemasta	Mikkelin seudun ilmastokasvatushankkeisiin tai -projekteihin ei ole katsottu olevan tarpeen osallistua.
	Juvalaiset osallistuvat kunnan ilmastotyöhön	Kootaan tietoa verkkosivustolle ilmastokasvatuksen kokeiluista, kokemuksista ja uusista ideoista, hyödyllisistä materiaaleista sekä ilmastokasvattajista ja -kasvatuksesta, jotta voidaan edistää asukkaiden, yhteisöjen ja organisaatioiden monipuolista ilmastoon liittyvää toimintaa ja osallistumista.	Verkkosivustolle kerätyt kokeilut, kokemukset, ideat, tapahtumat ym.	Verkkosivut eivät toteutuneet. Keväisin järjestetään kadunvarsien siivoustalkoot.
		Valitaan ilmastotyön kannalta olennaisia kohteita Juvalta ja kootaan verkkosivustolle tietoa ilmastotyön käytännön ratkaisuista sekä kohteita ja niiden merkitystä avaavaa materiaalia.	Juvan ilmastokohde / -kohteet verkkosivustolla.	Ei toteutunut.
		Tuodaan esiin ilmastonsuojelua tukevan elämäntavan osia ja arjen käytäntöjä (esim. energiatehokkuus, kierrätys, pyöräily).		Kestävän elämäntavan taitojen opiskelu sisältyy varhaiskasvatuksen,

				esiopetuksen, perusopetuksen ja lukion opetussuunnitelmiin.
		Tuodaan yhteen lasten, nuorten ja muiden kuntalaisten kiinnostus ilmastoasioihin, alueen ilmastotyö ja opinnot/koulu kaikkia osia hyödyttävällä tavalla.		Vuorovaikutteisuutta on lisätty mm. perusopetuksen ja lukion opetussuunnitelmien kautta.
		Otetaan monipuolisesti ilmastoteemoja mukaan eri ikäisten ja erilaisten ihmisten opiskeluun, taiteeseen, kulttuuriin ja vapaa-aikaan.		Ilmastoteemat sisältyvät varhaiskasvatukseen, esiopetuksen, perusopetuksen ja lukion opetussuunnitelmiin sisältäen mm. kestävän elämäntavan taitojen, luontosuhteen vahvistamisen, eettisen ajattelun ja empatian luontoa kohtaan, ilmastodatan lukutaidon, kestävän talouden, ympäristöosaamisen, kansalaisvaikuttamisen ja tulevaisuusajattelun osa-alueita.
		Kouluopetusta kytetään kunnan ilmastotyöhön tutustumalla esim. Martti Talvela –kampuksen energiansäästöratkaisuihin.	Toteutetut ilmastokasvatusprojektit	Koulukeskuksen ruokalan näyttötaululla kampuksen energian kulutusta voi seurata reaaliajassa. Kampuksen urakoitsija on lupautunut pyydettäessä esittelemään rakennuksen energiataloutta ja energiaa säästäviä ratkaisuja. Ilmastokasvatusprojekteja ei erikseen tilastoida, vaan ne sisältyvät opetussuunnitelmiin.

		Haetaan hankerahoitusta ilmastokasvatuksen, – koulutuksen ja muun aiheen ympärillä olevan toiminnan tueksi.		Ei ole haettu. Hankerahoitusta näihin ei juurikaan saatavilla.
--	--	---	--	---

JUVAN KUNNAN YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA